

вторгнення в кількості 35 000 / 40 000 осіб, містяться рекомендації для майбутньої окупаційної армії. Він також описує маршрути, що відправляються з Алжиру в бік інших міст.

Його звіт закінчується порадою керівникам майбутніх експедиційних сил: швидкість, енергійність, єдність командування.

Двадцять один рік пізніше план нападу Алжиру здійснить генерал де Бурмон, і Франція довго буде виконувати свою колонію.

1. Архенгольц Ф. История морских разбойников Средиземного моря и Океана. Москва: Новелла, 1991. 365 с.
2. Прусская Е. А. Тридцать лет спустя: опыт Египетского похода 1798–1801 гг. и французское вторжение в Алжир 1830 г. Французский ежегодник. 2017. С. 94–112.
3. Boutin V. Y. Reconnaissance general de la ville, des forts et batteries d'Alger // *Nettement A. Histoire de la conquête d'Alger: écrite sur des documents inédits et authentiques, suivie du tableau de la conquête de l'Algérie.* Paris J. Lecoffre, 1856. P. 640–657.
4. *Correspondance de Napoleon Ier; publiee par ordre de l'Empereur Napoleon III.* Volume XVII. № 13760. Paris: Imprimerie imperiale, 1865. P. 24–25.
5. Vernet F. Colonel Vincent Yves Boutin (1772–1815) // *l'Algérieniste.* № 76. 1996. P. 18–23.

Назарук Л. В.

Інноваційні технології у роботі музейних закладів: історія та сучасні напрямки

Інноваційні технології масово впроваджуються в наше життя, наразі вони з'являються не лише в сферах освіти і науки, а й у туристичній та музейній галузях. Впровадження інформаційних методів почалося наприкінці ХХ століття і отримало назву «Музейний бум в інтернеті». У 1970–1980-х роках у передових країнах світу (США, Англія, Франція та інші) створюються онлайнві музейні системи інформації, спочатку це були сторінки з загальною відомістю про музей та експонати. А вже у 1995 році з'явилися інтернет платформи Міжнародної ради музеїв, де висвітлювалися основні питання та можливості музейної справи у співробітництві з ІТ-технологіями [8, с. 107]. Сьогодні діє єдина європейська мережа Museum Online, у якій є доступ до усіх європейських музеїв онлайн.

В Україні тенденції розвитку інноваційних технологій у музейній сфері беруть початок у 1999 році — Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д. Яворницького став одним з перших, який презентував свій сайт в Україні. Але найбільш вагомим кроком у розвитку цієї сфери стала «Програма розвитку музейної справи на період до 2005 року», яка підіймала питання масового впровадження інноваційних технологій у музейну справу [4, с. 328]. У 2006 р. з'являється громадська платформа «Український центр розвитку музейної справи», головним завданням якої є розв'язання системних проблем музейної сфери. І до сьогодні багато музеїв України використовують ресурси сучасних технологій завдяки небайдужим громадянам та «друзям музеїв», які допомагають фінансуванню та забезпеченню [4].

Сучасні тенденції використання інноваційних технологій у музейній справі, як в Україні, так і в світі, розвиваються у таких напрямках: інтернет-сайти, аудіогіди, інтерактивні музеї, QR-коди, Google Art Project, використання ІТ-технологій для експонатів та використання ІТ-технологій у музеях як допоміжний матеріал для освоєння експозиції. Розглянемо детальніше усі ці сфери розвитку у музейній справі.

Ми вже виявили історію розвитку інтернет-сайтів музеїв світу та України, наразі наше завдання — виявити тенденції розвитку цієї сфери інноваційних технологій. Ця сфера дуже поширена за кордоном, але й в Україні більш ніж 200 музеїв мають свою онлайн-платформу [8]. Звісно, це не багато, однак ця індустрія з кожним роком вдосконалюється. Сайти відіграють ознайомлюючу роль: допомагають дізнатися режим роботи, ціну білету та напрями музею, розповідають про основну експозицію та актуальні виставки тощо. Існують також громадські сайти, де зібрані відомості про музеї України, один з таких — «Музеї онлайн», де ви можете ознайомитися з експозиціями різних музеїв та цікавими відомостями про них [7].

Аудіогіди вперше почали використовуватися на оглядовому майданчику Севастопольської панорами в 2006 р. Зараз їх все частіше використовують у музеях, в тому числі у Дніпропетровському національному історичному музеї ім. Д. І. Яворницького (там голо-

грама дівчини розповідає про відомості музею упродовж 2,5 хв.) [4, с. 329–330]. Зараз можна знайти в інтернеті аудіогід відомих музеїв і прослуховувати запис під час їх відвідування. Також, аудіогіда можна замовити у самому музеї (якщо така функція доступна). Ця сфера не дуже поширена в музеях України, загалом лише в Києві у великих музеях (наприклад Києво-Печерська Лавра).

Інтерактивні музеї — це музеї, які мають на меті розважити, навчаючи на практиці. До таких музеїв входить Одеський музей цікавої науки — у ньому можна стати учасником експерименту та отримати неоціненний досвід [4]. В Україні вони беруть свій початок у 2012 році з відкриттям Інтерактивного музею науки і техніки «Експериментаніум» в Києві.

Інноваційні технології допомагають музеям вести облік своїх фондів, і крім загального обліку за допомогою комп'ютерних технологій є система QR-кодів. Вона допомагає не лише у створенні обліку фондів, а й в ознайомленні гостей музею з експозицією за допомогою мобільного додатку. Також, доступне ознайомлення з тими експонатами, які не виставляються в даний час (відвідувачі можуть за допомогою QR-кодів подивитися на сам експонат, дізнатися його історію та цікавинки, та коли він буде виставлятися у наступний раз). Перші QR-коди були встановлені в Україні 2013 р. у Музеї історії Києва, Музеї російського мистецтва та ін [8].

Google Art Project — це інтернет-платформа, яка надає доступ до відоміших музеїв світу та їх експонатів [9]. Дата запуску у світі — 1 лютого 2011 року, а в Україні вона з'явилася у 2013 році у Національному центрі народної культури «Музей Івана Гончара» та Національному заповіднику «Софія Київська». Крім того, Google Art Project створює соціальні програми для молодих творців, дає їм змоги презентувати свої роботи. До цієї технології, також, можна додати віртуальні музеї (це музеї, які перевели в інтернет-формат свої зали з експозицією), де кожна людина може побачити не лише експозицію, а й прогулятися музеєм за допомогою сучасної 3D-зйомки, де ви можете власноруч оглянути у мережі інтернет увесь зал цілком.

Використання ІТ-технологій для експонатів все більше використовується не тільки як одиничні об'єкти, а цілі мультимедійні експозиції, які дарують незабутні враження і дивують поєднанням

матеріальних і віртуальних середовищ. Спеціально створені аудіо-, відео- та мультимедійні програми, технічні можливості яких дозволяють задіяти усі органи чуття, вони постають перед відвідувачами поряд з традиційними музейними експонатами [3]. Наведемо для прикладу Одеський музей сучасного мистецтва, де поряд з картинами та предметами мистецтва є відеопрогравачі, які транслюють фільми та відеоролики як окремі виставні матеріали.

Майже кожна виставка супроводжується демонстрацією звукових ефектів, це і є використання інноваційних технологій у музеях як допоміжний матеріал для освоєння експозиції. У розкритті тематики і посилення ключових моментів в сценарії подачі матеріалу величезну роль грають сучасні технічні засоби [5]. Для прикладу згадаємо Одеський художній музей, в якому для підкріплення атмосфери в деяких залах вмикають тиху та спокійну музику. Також, до цього напрямку відносяться допоміжні носії інформації у вигляді проєкторів, сенсорних екранів для пошуку та ознайомлення з інформацією тощо. Такі технології існують в Одеському історично-краєзнавчому музеї.

Отже, інноваційні технології у роботі музейних закладів займають вагомий роль починаючи з 70-х рр. ХХ ст. Спочатку ця тенденція розвивалася в Європі та Америці, а в Україні вони з'явилися у 90-х роках, але розповсюдилися у 2000-х. Сьогодні ці технології в світі досягли своєї досконалості, і не перестають дивувати, тим самим залучають більше відвідувачів. Сучасні тенденції інноваційних технологій у музейній справі, як в Україні, так і в світі, розвиваються у таких напрямках: інтернет-сайти, аудіогіди, інтерактивні музеї, QR-коди, Google Art Project, використання ІТ-технологій для експонатів та використання ІТ-технологій у музеях як допоміжний матеріал для освоєння експозиції. Усі ці напрямки зосереджені не лише на удосконаленні та зміцненні інноваційності музейної справи, а в першу чергу на привабленні нових відвідувачів та актуалізації ролі музею в суспільстві.

1. Ананьев В. Г. История зарубежной музеологии: учеб.-метод. пособ. Санкт-Петербург, 2014. С. 104.
2. Банах В. М. Музейні інновації та інтерактивність у теорії та практиці музейної справи. Historical and Cultural Studies. Львів, 2016. № 1. С. 1–5.

3. Баруткина Л. П. Мультимедиа в современной музейной экспозиции. Вестник СПбГУКИ, 2011. С. 106–108.
4. Белікова М. В. Запровадження інноваційних технологій в музеях України. Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету, 2015. № 43. С. 326–330.
5. Как современные технологии меняют музеи. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://ad.theoryandpractice.ru/page6660200.html>
6. Музеи и цифровые технологии: как развивается визуальное пространство. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://te-st.ru/2017/10/31/museums-and-digital-technologies>
7. Музеї онлайн. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <http://incognita.day.kyiv.ua/exposition>
8. Поливода Д., Оніпко Т. Інноваційні технології в діяльності музейних закладів: закордонний та вітчизняний досвід. Збірник виступів. Частина 3. Полтава, 2020. С. 107–110.
9. Google Arts & Culture. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://artsandculture.google.com>

Семко Я. С.

Сучасна британська медична антропологія

Коріння медичної антропології йдуть з досліджень медичних культур (різноманітних культур лікування та охорони здоров'я), що були здійснені ще першими соціальними антропологами кінця ХІХ ст. Однак аж до 1960-х років для більшої частини антропологічних досліджень проблеми медицини, охорони здоров'я, лікування та попередження хвороб залишалися другорядними. Лише в другій половині 1960-х рр. вони висунулися на перший план, що призвело до консолідації наукових груп, залучених до антропологічних досліджень здоров'я і хвороби [1, с. 5].

Сучасна британська медична антропологія представляє дуже характерне явище та сильно відрізняється від інших європейських напрямків антропології. На відміну, наприклад, від німецької та французької антропології, де завжди був сильний зв'язок з національними філософськими традиціями, у Великобританії вона зазвичай виявлялася більш слабкою. Більш того, британські антропологи частіше апелювали саме до континентальних філософських традицій. При цьому, як і раніше, для більшості англійських досліджень